The Greek Review of Social Research

Vol 11 (1972)

11-12

Pastoral Preparation for Marriage (Preparation for Love), by Alexandros Stavropoulos

(ΕΚΕ) Ειδικό Κέντρο Εκπαίδευσης

doi: [10.12681/grsr.279](https://doi.org/10.12681/grsr.279)

Copyright © 1972, (ΕΚΕ) Ειδικό Κέντρο Εκπαίδευσης

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Ειδικό Κέντρο Εκπαίδευσης (ΕΚΕ). (1972). Pastoral Preparation for Marriage (Preparation for Love), by Alexandros Stavropoulos. *The Greek Review of Social Research*, 11, 50–51. <https://doi.org/10.12681/grsr.279>

παρουσίασις

βιβλίων

book
reviews

Pastoral Preparation for Marriage (Preparation for Love), by Alexandros Stavropoulos, published by the National Centre of Social Research, Athens 1971, pages 174.

The author of this thesis is Assistant at the Catholic University of Louvain (Belgium) for questions of Orthodox Family Ethics.

He graduated in Theology at the University of Athens in 1959 and received the diploma in «Sciences Familiales et Sexologiques» at the Catholic University of Louvain in 1967, and the diploma in Psychology there in 1970. Since 1961 he has been specialising in Practical Theology, and more precisely the Pastoralia of Marriage and the Family at the Universities of Erlangen and Bochum in Germany, and at Louvain.

In 1963-4 he was appointed social worker to the Greek working community in and

around Aachen, and in 1966-7 academic assistant of the Ecumenical Institute of the Ruhr-Universität, Bochum. He has taken part in many conferences on Pastoral Care and Marriage and Family-Counselling in Belgium, Germany and Switzerland. He is a member of the American National Council on Family Relations, and special research correspondent of The National Centre of Social Research in Athens. Dr. Stavropoulos' book «Pastoral Preparation for Marriage» has two parts.

In the first, the author undertakes a special investigation of the presuppositions on which the practice of Marriage Preparation is to be based. Thus he examines first the theological foundation of the task, and provides the basic principles of the pastoral care of marriages (Chapter One). Next he carefully outlines the psychological factors involved for those about to marry, especially certain problems related to engagement and the structure of marriage today (Chapter Two). Clearly, as far as Theology is concerned the subject is treated with a practical emphasis, that is to say, it is not so much a question of giving a systematic exposition of all the points that might be covered by a Theology of Marriage, but more of indicating a method for formulating such a Theology. As for the psychological and sociological aspects, certain topics and problems especially concerning the engaged couple are touched upon, but no attempt is made to give a detailed account of sexual anthropology, which would require a separate study.

The second part consists of an examination of the practical questions related to the pastoral preparation on the engaged couple. Thus, in Chapter Three the author concentrates on the organisation, means, content and aims of pastoral preparation for marriage. Chapter Four is devoted to the theme of the Team as the means of presenting marriage preparation, and to an analysis of its composition and responsibilities, the qualities required for membership and the role it has to play. In Chapter Five the methodology of pastoral preparation for marriage is described.

Finally, in the conclusion, the results of this investigation appear in relation to the special problems affecting this important area of pastoral concern.

p. 143

Conclusion

We sum up the whole investigation of Pastoral Preparation for Marriage and indicate the principal conclusions of the present work.

Special attention has been paid to the theological foundation of the Church's activity in preparing a couple for marriage and a family. Thus, those features able to provide theological support for the work of marriage preparation as a whole have been studied. The lack at the present time

of any complete Theology of Marriage—indispensable basis, as it is, of the pastoral preparation for marriage—was noticed from the beginning. Consequently an attempt was made to define a method for constructing such a Theology, and the need for a synthesis demonstrated, comprising elements from the Scriptures, Tradition, the so-called human sciences and the experience of Christian couples. Next, it was shown that the Orthodox marriage liturgy may provide a source for formulating an overall Theology of Marriage, and an attempt was made first of all to deduce from this text the principles needed for a pastoral theology of marriage. The marriage liturgy encompasses the full extent of married life, referring to all the aspects of it, and indicates the scope that pastoral preparation for marriage has. From patristic writings on marriage two ideas have been examined in depth, the relevance of which to marriage preparation is demonstrated. First the definition of the sacrament of Holy Matrimony as a «mystery of love» suggests the sub-title «Preparation for Love» as an explanation of what is meant by marriage preparation. Secondly, the idea of marriage and the family as a domestic «Church in miniature» underlines the need of a catechism as preparation for the sacrament of the «little Church» just as the greater Catechism prepares for the Sacrament of the Church as such. This new way of looking at the aims of Preparation in the light of the ecclesiological character of marriage, suggests further that the doctrinal attributes of the Church are applicable as duties to the domestic Church, so that the aim is to develop within the couple the marks of unity, holiness, universality and mission.

Moreover, the Church appears to be the natural agency for Pastoral Preparation for Marriage, but acting, more specifically it has been shown, through the pastoral team for marriage preparation which should comprise those within the diocese or parish who show the appropriate charismatic qualities. In connection with this we have examined the presuppositions for participation in the pastoral team and the qualities required in the participants. The basic presupposition of those who direct marriage preparation, it is suggested, is the attitude of love, as the only attitude adequate to the situation of the engaged couple being prepared for the «mystery of love», the sacrament of marriage. Here an analysis of the concept «attitude» is attempted, and a clarification of how it operates, on the basis of the findings of social psychology brought to bear here for the first time on marriage preparation. We paid particular attention to defining the «attitude of love» in an «empirical-operational» sense, and to showing its correlation with the «attitude of acceptance» the notion proposed in social anthropology. Furthermore we referred to the valu-

able experience of certain foreign Church Centres for Marriage Preparation which have concentrated their attention on those attitudes which evoke the most immediate response in the engaged couple.

The possible contribution that «information-theory» can make to the subject under investigation was considered most valuable, so an attempt was made to apply its principles to the question of the personal contact between the Pastoral Team and the couple, and of the process of teaching the Orthodox Christian view on marriage.

Similarly the use of material drawn from psychology and consideration of the problems of engaged couples, as well as the contemporary structure of marriage was considered indispensable. Thus we have tried to form a better understanding both of the couple and of the union which they are invited to enter into today, and to show the need for pastoral preparation.

Further, careful attention has been paid to the theological foundation of the «active method» used in modern educational theory, which encourages the couple to participate in their own marriage preparation. This was done by employing the Orthodox principle of «synergy» or collaboration. We have above all tried to indicate which of the existing methods of preparation favour this active participation.

E.K.E.

La Répartition du Revenu National: Les modèles modernes et leur dépassement. (Η Κατανομή του Έθνικου Εισοδήματος: Τα μοντέρνα μοντέλα και το «εξέπασμα» τους), tome IV, Έκδόσεις Génin, Paris 1970, 331 σελ.

Η έκδοσις του τετάρτου τόμου της «Κατανομής του Έθνικου Εισοδήματος» αφιερωμένη εις τα «μοντέρνα μοντέλα» της κατανομής, συμπληρώνει το δεύτερον μέρος ενός γιγαντιαίου έργου το όποιον οι δύο συγγραφείς Jean Marchal και Jacques Lecaillon, διαπρεπείς Καθηγητά της Πολιτικής Οικονομίας του Παν/μίου των Παρισίων, ήρχισαν κατά τα έτη 1957-58.

Η μελέτη των νόμων και κανόνων, οι όποιοι διέπουν την κατανομή του Έθνικου Εισοδήματος μεταξύ των διαφόρων κοινωνικοοικονομικών ομάδων, αποτελεί το επίκεντρο των επιστημονικών ενδιαφερόντων και έρευνών των δύο συγγραφέων.

Εις τους δύο πρώτους τόμους του προαναφερθέντος έργου των οι δύο Καθηγητά ανέλυσαν λεπτομερώς την διάρθρωσιν και την συμπεριφορά των κοινωνικοοικονομικών ομάδων των «μισθωτών», των «κατόχων κερδών», των «γεωργών», των «άπολων» και τέλος των «άπολυμαβώντων κοινωνικών παροχών», προβαίνοντας κυρίως εις την μελέτην της συν-

θέσεως και της εξέλιξεως του εισοδήματος των, εξετάζοντας ταυτόχρονα «αφ' ενός» την θέσιν των ομάδων αυτών εις τας αντίστοιχους άγοράς των, «αφ' ετέρου» δὲ τον βαθμόν και τας επιπτώσεις της οργανώσεώς των.

Ο τρίτος τόμος του έργου περιλαμβάνει την παρουσίαν και κριτικήν ανάλυσιν των «μοντέλων» της κατανομής, άρχης γενομένης από τα δύο βασικά τοιαύτα, ήτοι το *κλασικόν* και το *μαρξιστικόν*, με ιδιαίτερα αναφοράν εις τα χαρακτηριστικά της λειτουργικής πλευράς του τελευταίου μοντέλου.

Ο παρών τέταρτος τόμος αποτελεί την συνέχεια και το τέλος του μέρους της μελέτης του άφιερωμένου εις τα μοντέλα.

Διά του όρου «μοντέρνα μοντέλα» της κατανομής του Έθνικου Εισοδήματος, οι δύο συγγραφείς χαρακτηρίζουν όλας εκείνας τας αναλύσεις αι όποια ήκολούθησαν την «επανάστασιν της όριακής ώφέλειας» (revolution marginaliste) των έτών 1870-1880, ήτοι το Νεοκλασικόν και Νεοκεϋνσιανόν μοντέλον.

Άλλά οι «μοντέρνοι συγγραφείς», μολοντί όλοι υιοί της επανάστασεως της όριακής ώφέλειας, δὲν συμφωνοῦν ἐπὶ πλείστον σημείων, και κυρίως ως πρὸς τὴν μέθοδον αναλύσεως. Οὗτω, εφαρμόζοντας μίαν μικροοικονομικὴν ἀνάλυσιν, οι νεοκλασικοὶ συγγραφείς ώδήγηθησαν εις τὴν μελέτην και τὴν ἐξήγησιν τὸν προβλημάτων της κατανομής διὰ μέσου της *παρωγῆς*. Όσον διὰ τοὺς Κεϋνσιανούς, υιοθετοῦντες μίαν μακροοικονομικὴν μέθοδον αναλύσεως, ἐρμηνεύουν τὰ ἴδια προβλήματα της κατανομής διὰ μέσου της *συνολικῆς ζήτησεως*.

Η μελέτη λοιπὸν τῶν μοντέλων ὑπὸ τῶν J. Marchal και J. Lecaillon, βασίζεται ἐπὶ τῶν ἐννοιολογικῶν και μεθοδολογικῶν αὐτῶν διαφορῶν αι όποια έχουν ως ἀποτέλεσμα τὴν χρησιμοποίησιν πότε μὲν τῆς ἐννοίας της «κοινωνικῆς κατανομῆς», πότε δὲ τῆς ἐννοίας της «λειτουργικῆς κατανομῆς», και καταλήγει εις τὴν παρουσίαν ἐνὸς *συνθετικοῦ μοντέλου*, ἱκανοῦ διὰ συμβιβαστῆς βραχυχρονίας και μακροχρονίας τὰ νεοκλασικά και νεοκεϋνσιανὰ μοντέλα.

Οι δύο έκλεκτοι συγγραφείς δὲν περιορίζονται όμως μόνον εις τὴν θεωρητικὴν ἐξήγησιν της κατανομῆς, ἀλλὰ ἐπιστρέφουν εις τὴν ἀνάλυσιν της πραγματικότητας, διὰ τῆς μελέτης της εξέλιξεως της κατανομῆς του εισοδήματος εις τὴν γαλλικὴν οἰκονομίαν, ἐλέγχοντας οὕτω όλας τὰς διατυπωθείσας ὑποθέσεις κατά τὴν παρουσίαν τῶν μοντέλων.

Επὶ τῆς βάσεϊ αὐτῶν τῶν παρατηρήσεων αι όποια ἐκτίθενται εις το πρώτον κεφάλαιον του τετάρτου τίτλου του παρόντος τόμου, οι δύο ἐπιφανεῖς συγγραφεῖς επιχειροῦν διὰ προσδιορίσιν τὰ στοιχεῖα ἐκείνα τὰ όποια δύνανται ἤδη νὰ ἐκφράσουν τὸ «εξέπασμα» τῶν μοντέρνων μοντέλων.

Οὗτω ἐὰν ὁ έρευνητής θέλῃ νὰ συλλάβῃ κατά τρόπον ἀκριβῆ τὴν παρατηρου-

μένην πραγματικότητα, ὀφείλει νὰ υιοθετήσῃ μίαν «νομισματικὴν» μέθοδον ἀναλύσεως (analyse en termes monétaires), ἀντὶ της χρησιμοποιοῦμένης συνήθως «πραγματικῆς» τοιαύτης (analyse en termes réels).

Η μέθοδος αὕτη, ἐν συνδυασμῷ με μίαν λεπτομερῆ μελέτην της συμπεριφορᾶς τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν ομάδων τῶν κατόχων εισοδήματος, δύνανται νὰ ὀδηγήσῃ εις μίαν ἀναθεωρημένην ἐννοίαν της μακροοικονομικῆς ἱσορροπίας, βραχυχρονίας και μακροχρονίας.

Υπογραμμίζοντας τὸν μοναδικὸν χαρακτήρα της ἀπὸ δωδεκαετίας και πλέον ἀναληφθείσης ὑπὸ τῶν ἐξεχόντων Καθηγητῶν Jean Marchal και Jacques Lecaillon προσπαθείας, ἅς εὐχρηθῶμεν νὰ ἴδωμεν συντόμως περατωμένων το μνημειώδες ἔργον των ἐπὶ της Κατανομῆς του Έθνικου Εισοδήματος.

ΔΗΜ. Α. ΓΕΡΜΙΔΗΣ

Migrations et Developpement: Le cas de l'Algerie (Άποδημίαι και 'Ανάπτυξις: ή περίπτωση της 'Αλγερίας), υπό Madeleine Trebous, Έκδόσεις του Centre de Developpement de l'OCDE, Paris 1970, 241 σελ.

Το μεταναστευτικόν κίνημα ἐκ της 'Αλγερίας πρὸς τὴν Εὐρώπην ἀρχίζει περὶ τὸ 1870 και ἦδη, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 20οῦ αἰῶνος, γηορίζει σοβαρὰς διακυμάνσεις, ὀφειλομένας ἰδίως εις τὰς ἀνάγκας της πολεμικῆς βιομηχανίας της Εὐρώπης, συντόμως ἀκολουθηθείσας ἀπὸ τὰς ἀνάγκας της ἀνοικοδομησεως.

Εν τούτοις, μόνον μετὰ τὸ 1950 το μεταναστευτικόν κίνημα λαμβάνει μαζικὸν χαρακτήρα. Κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος 200 με 250.000 'Αλγερινῶν—ἀντιπροσωπευνόντων τὸ 20% τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ της 'Αλγερίας—ἀπησχολοῦντο εις τὴν Εὐρώπην, ἐνθὺ τὸ 1966 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνέρχεται εις 300.000. Κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος ὁ ἐλγερινὸς πληθυσμὸς ὁ ζῶν ἐν γένει εις τὸ ἐξωτερικόν θνάνει τὰς 800.000, ήτοι τὰ 6% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ της 'Αλγερίας. Ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν μόνον τὸν δευτερογενῆ τομέα, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργαζομένων εις τὴν Εὐρώπην ήτο κατὰ τὸ 1966 μεγαλύτερος ἀπὸ ὅ,τι εις τὴν 'Αλγερίαν.

Η Γαλλία εἶναι ή κατ' ἐξοχὴν χώρα ὑποδοχῆς με 96,7% τοῦ συνόλου τῶν μεταναστῶν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον κατανέμεται κυρίως εις τὸ Βέλγιον και τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν.

Ενόπιον τῶν διαστάσεων τῶν μεταναστευτικῶν κινήσεων, και ἐν ὄψει τῶν νέων πραγματικότητων και διαβρῶσεων ἐνὸς ἀνεξαρτήτου κράτους με μίαν ὑπὸ ἀνάπτυξιν οἰκονομίαν, τὸ πρόβλημα της ἀλγερινῆς μεταναστεύσεως πρέπει νὰ τεθῇ ἐκ νέου ἐπὶ τάπητος.

Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ή μελέτη της Madeleine Trebous εἶναι *τεριπλὴν ἀίαν*: